

ՍԻԱՍԱՎԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2012

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Առաջադրանքները կատարելիս յուրաքանչյուրում պետք է ընտրել այն տարբերակը, որը Ձեր կարծիքով ճիշտ պատասխանն է, և պատասխանների ձևաթղթի համապատասխան մասում կատարել նշում:

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով Դուք կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույթի էջերի դատարկ մասերը Դուք ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույթը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում օ:

- 1) հանապազ-րդ, բն-րրան, նախ-րե, ամեն-րյա
- 2) քյակ, տն-րեն, օրըստ-րե, օր-ր
- 3) անան-րյա, քնըշ-րոր, բաց-րյա, թիկն-քոց
- 4) բար-րություն, ջր-րհնեք, հ-զուտ, հ-դս ցնդել

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում մ:

- 1) բա-բիշ, հա-պատրաստից, Սա-վել, ճա-պրուկ
- 2) ա-բարիշտ, ա-փոփոխ, բա-բասանք, հա-բույր
- 3) ա-բաստանել, ճա-փա, սի-ֆոնիա, ա-բիոն
- 4) ա-բասիր, ա-պամած, բա-բակ, փա-փուշտ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում յ.

- 1) Սոչի-ում, Ռաֆա-ել, արքա-որդի, սերմացու-ի
- 2) հեռանա-ի, վերարկու-ի, բարձրացնե-ի, տա-ի
- 3) գա-խոն, Եսա-ի, ղշխո-ական, Իսրա-ել
- 4) հա-ելի, միլ-արդ, ժան-ակ, նա-վածք

4 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ չկա.

- 1) պարզե, պանդոխտ, սրտդողել, ղշխուիի
- 2) արքշիո, փառշել, հորձանուտ, տարրալուծել
- 3) արհամարհել, տարորոշել, ավելորդ, բողկ
- 4) քսուր, ժայտքել, ճմոքել, զաղտագողի

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված ո-ն արտասանվում օ.

- 1) կենսոլորտ, չորքստանի, անողնաշարավոր, ցածրառմ
- 2) եռոտանի, կարճառոտ, ցածրորակ, անոթի
- 3) չափորոշիչ, արջորս, կրծուկր, անողոք
- 4) բառորդ, վճռորշ, ենթառովայնային, կողուկր

6 Ո՞ր շարքում միասին, անջատ, գծիկով գրության սխալ կա:

- 1) բերդ-քաղաք, քիթ-կոկորդ, հարավ-արևմուտք, Արփա-Սևան ջրատար
- 2) սիրտ-թոքային, կենաց-մահու, գեներալ-լեյտենանտ, հեռու-հեռավոր
- 3) զաղափարական-գեղարվեստական, ցուցահանդես-վաճառք, գիր-գրականություն, բառարան-տեղեկատու
- 4) բառ-մասնիկ, բառ-գիրք, գրող-հրապարակախոս, բողոք-դիմում

7

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) երկրորդ բաղադրիչներն են գրվում փոքրատառով:

- 1) «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՇՈՆ» ԾՔԱՆԾԱՆ, ՆՈՐՎԵԳԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՍԵՂԻ ՀՐԱՄԱԴԱՆ, ՅԱՐՈՍԼԱՎ ԻՍԱՍՏՈՒՆ
- 2) ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄ, ԱՐԾՎՈՒՆՅԱՅ ԴԻՆԱՍԻԱ, «ՕՐԻՆԱՅ ԵՐԿԻՐ» ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԾԱԽՄԱՏԻ ՖԵՌԵՐԱՅԻԱ
- 3) ՈՍԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆՅԻ, ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՍՍԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՀԱՍԱԾԻԱՐՀԱՅԻՆ ԲԱՆԿ
- 4) ԹԱԴԵՎՈՍ ԱՌԱՋԱԼ, ՀՈԲ ԵՐԱՆԵԼԻ, ԵՄԵՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԶԵՐԴ ԲԱՐԵԾՆՈՒԹՅՈՒՆ

8

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում երկինչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) քննչասիրտ, արնախում, մշակութային, ընդեղեն
- 2) մատենիկ, ձկնաբույծ, գունավոր, ընկուզենի
- 3) սենեկապան, առաքելություն, սաղահատ, ալրադաց
- 4) բնակվել, լեզվանի, ձնիալ, դաշունանման

9

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառաձևերի) վերջին վանկը չի շեշտվում:

- 1) լերմոնտովյան, սեղանը, ջրվեժից, ուշքի գալ
- 2) բարեխնամ, տեխնիկայի, դարագլուխ, մաթեմատիկա
- 3) ծափ տալ, թխկի, համերաշխ, ստուգատես
- 4) գիսաստղ, գոնե, որը, ինչ-որ

10

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Վարորդի համբերությունը արդեն հատնելու վրա էր, երբ դեպքի վայր ժամանեց ավտոտեսուչը:
- 2) Արարատի բարձունքից մեր առջև հառնեց Արագած՝ սպիտակափառ գագաթով:
- 3) Գիտական հասկացությունները պետք է լինեն տարորշված և ճշգրիտ:
- 4) «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծության վերջին քառյակը մեծ տաղերգուի քանքարի փայլատակումն է:

11

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխարերական իմաստով գործածված բառ չկա:

- 1) Հայաստան, անունդ տախիս ժայռի մեջ մի տուն եմ հիշում:
- 2) Ես սիրում եմ մթնշաղը նրբակերտ, երբ ամեն ինչ երազում է հոգու հետ:
- 3) Տխուր այդ երգը վաղուց եմ լսել, կարծես թե ես եմ այդ երգը հյուսել:
- 4) Արդեն արծարն է ցոլում մեկ-մեկ Զեր ճոխ մազերի պարզ հյուսվածքներում:

12

Ո՞ր տարրերակում են համապատասխանում դարձվածքները և դրանց իմաստները:

1. արյունը գլխին խփել	ա. համոզվել
2. լեզուն բռնվել	բ. հանձնվել
3. քարը փեշից բափել	գ. զայրանալ
4. զենքերը վայր դնել	դ. կարկամել

- 1) 1-գ, 2-ը, 3-դ, 4-ա
- 2) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-ը
- 3) 1-դ, 2-գ, 3-ի, 4-ա
- 4) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-ը

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառազույցերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) լայնախոհ-նեղմիտ, շնորհազուրկ-ապիկար, կարկառուն- անվանի
- 2) ուշաթափել-նվադել, աղոթել-աստվածարել, հոծ-խիտ
- 3) տամուկ-խոնավ, թեժ-մարմանդ, դալուկ-գունատ
- 4) ստահող-շինծու, աշառու-կողմնակալ, անձայն-մունջ

14

Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառազույցերն են կազմված հականիշներից:

- 1) պատվարժան-անարգ, գեղատեսիլ-անիրապույր, եղեմ-դժոխը
- 2) վճիտ-պղտոր, նենգ-ժպտադեմ, հնարամիտ-անձար
- 3) համերաշխ-զժուված, առինքնող-վանող, օրինաչափ-պատահական
- 4) պիղծ-սուրբ, գաճաճ-բարձրահասակ, ջրարբի-անջրդիկ

15

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են պարզ.

- 1) հանդարտ, կաղամբ, հարուստ, կորուստ
- 2) արագիլ, անդրունի, արձան, գրմեշ
- 3) գեղարդ, բարակ, ամրակ, բողոք
- 4) զարմիկ, դադար, գալար, հովար

16

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) անվանացանկ, զորահավաք, հովասուն, քննախույզ
- 2) բնանկար, մարդախույս, ուխտատեղ, ակնահաճող
- 3) ուղղարիո, վիրակապ, ավարառու, էջանիշ
- 4) անասուն, սննափառ, պարսկահայ, մեկնարկ

17

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) բարեխառն, կորամեջք, հոդմավար, հեծանիվ
- 2) խճաքար, որմնադիր, բարեգութ, հնավանդ
- 3) կարեվեր, բյուրեղապակի, ծանրաշարժ, լուսահոգի
- 4) հորդաբուխ, ալեհույզ, կաթնասուն, գետնանուշ

18

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ու հոլովման:

- 1) պատանի, որդի, պապ, գարի
- 2) անկողին, զինի, լուցկի, վազել
- 3) այգի, թրիխսի, օղի, կաղին
- 4) կիրակի, ամուսին, աղախին, բարդի

19

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) հավկիթներ, սպունգներ, մանրաթելեր, կայծքարեր
- 2) կիլոմետրեր, ջահակիրներ, ֆիդայիններ, տիկիններ
- 3) կողակիցներ, ոտնաչափեր, հացքուխններ, դրուստրեր
- 4) ուղեցույցներ, երկրապահներ, կետաձկներ, հարթաշափներ

20

Փոխանվանաբար (գոյականաբար) գործածված քանի՞՛ թվական կա հետևյալ հատվածում:

Մի ուս չունեմ,
Ուստի և ձեր երկուսի տեղ
Երեքն ունեմ:
Երկու ոսով,
Ինչ դուք չունեք և հեշտ կոչում եք «հենակներ»,
Ես մայթերն եմ կետադրում,
Որ մարդկային կյանքի վեպը դյուրին կարդա
Մայթագրեր ընթերցելու ընդունակը,-
Իսկ երրորդով,
Որի համար ինձ կոչում են միոտանի,
Նրանով էլ տնտեսում են տաճ ծախսերը՝
Չեր զույգի տեղ միշտ կենտ կոշիկ պատվիրելով:

- 1) հինգ
- 2) երկու
- 3) երեք
- 4) չորս

21

Ո՞ր տարրերակում գործողության հատկանիշ ցույց տվող դերանուն չկա:

- 1) Չեմ դավաճանի իմ Նվարդին,
Որքան էլ դյուրես, օ՝ Շամիրամ:
- 2) Խնդացին, քրքջացին միայն, որ այդպես մնացել եմ մերկ.
-Դուրսը ցուրտ, ձմեռ է, սակայն հոգուդ մեջ ամառ է,- ասին:
- 3) Իջնում ես հայոց լեռներեն,
Ինչո՞ւ չես խոսում հայերեն:
- 4) Ո՞ր երկրի սրտում թախիծ կա այնքան,
Եվ այնքա՞ն ներում- ո՞ր երկրի սրտում...

22

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են կազմությամբ պարզ (առանց բայական ածանցի):

- 1) մոտեցա, կանգնեց, կառչեցի, եկա
- 2) դիպավ, ասել էր, հավատաց, երգում էր
- 3) կորել էին, երգենք, խաղացինք, լսել
- 4) վերագրում էին, զբոսնում է, թերագնահատել, համակրել

23

Ո՞ր տարրերակում վաղակատար ձևաբայ (կախյալ դերբայ) կա:

- 1) Հեշտ է, զուցե, գրքեր գրե՛լ, ո՛չ թե կարդալ...
- 2) Եվ սպասեց այդպես նա գիշահակ,
Ինչպես վայել էր հեզ հպատակին:
- 3) Սերում են նրանք և ա՛յն վայրենուց,
Որ էլ չէ՛ր կարող ապրել քարայրում:
- 4) Ոչ ոք չի լսել սկիզբը նըրա
Եվ չի լսելու վախճանը նըրա:

24 Ω”ρ շարքում անցյալ կատարյալ ժամանակածնի կազմության սխալ չկա:

- 1) կպա, արբեցին, վազեցրի, հազեցա
- 2) խորացանք, թռա, եկանք, մոտեցրեցի
- 3) կորչեցի, գտա, հասցրի, դիպանք
- 4) հազա, բարձրացրիք, թռչեցինք, կորանք

25 Ω”ր նախադասության մեջ մակրայ չկա:

- 1) Ինչքա՞ն գարուններ ձմեռներ դարձան, Աշխարհը կոկոն, ջահել է նորից:
- 2) Դու դեռ չես մեռել իմ հիվանդ սրտում, Դու դեռ ապրում ես երազի նման:
- 3) Հետո խոսեց իր ծրագրերի մասին, որոնք առնչվում էին այդ խնդրին:
- 4) Նա այնպես նայեց ինձ, որ հուզմունքից շփոթվեցի:

26 Ω”ր տարբերակում է մոտ-ք հանդես եկել որպես կապ:

- 1) Եկար էլ, ի՞նչ իմանամ՝
Ում մոտ ես մեղքդ լալու:
- 2) - Երանի՝ մոտդ վերադասնամ, մայրիկ ջան, -միշտ ասում էր նա:
- 3) Մնաք բարով՝ ասում եմ ես ընկերներիս՝ մոտ ու հեռու:
- 4) Ո՛չ մի ստվեր կախաղանին թող մոտ չգա:

27 Ω”ր տարբերակում դերանունով արտահայտված հատկացուցիչ կա:

- 1) Են ո՞ւմ յարն է նըստած լալի
Հոնզուր-հոնզուր էն սարում...
- 2) Եվ ո՞ւմ համար, էլ ո՞ւմ համար կարոտակեզ երգե հիմի
Սիրտս՝ լցված տարիների սեղմ արծիճով ու կապարով...
- 3) Զուր եմ փախչում, ինձ խարում,
Հազար կապ է ինձ կապում...
- 4) Հերթը հիմա քոնն է մի պահ.
Դո՞ւ էլ նայիր սեգ ճակատին
Ու անցիր...

28 Տրված հատվածներում ո՞ր խոսքի մասով արտահայտված ենթակա չկա:

1. Աչք մտնողը աչքի ընկավ՝ աչք կիամի...
  2. Գեղեցիկը կփրկի աշխարհը:
  3. Տխուր լուրը նրան հայտնեցին շատ զգույշ կերպով:
  4. Խուր բացեց ներս մտնողներից առաջինը:
-
- 1) գոյականով
  - 2) դերբայով
  - 3) ածականով
  - 4) թվականով

29 Ω”ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Աղջիկը ստիպված էր համաձայնել սիրած տղայի կարծիքին:
- 2) Ազգի զարգացումը խթանելու համար մեծ ու անձնազոհ առաջնորդներ են պետք:
- 3) Սեր առաջընթացին միշտ էլ խոչընդոտել են անձնապաշտ ու դավաճան մարդիկ:
- 4) Մարդ կոչվելու իրավունք ունի նա, ով միշտ երախտապարտ է իր ծնողներին, իր ուսուցիչներին:

30

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության պիտի կա:

- 1) Ողջ գյուղն անհամբերությամբ սպասում էր նրանց, ովքեր հաղթանակով էին վերադառնում պատերազմից:
- 2) Թող իմ մասին քո ունեցած որոշ հիշողություններ չխամրեցնեն ուրախությունից:
- 3) Ինձ է հասնում այն ծովայինների երգը, որոնք պատրաստվում են ափ հանել իրենց նավակները:
- 4) Մեր նկարների մի մասը մրցույթում հաղթող ճանաչվելուց հետո ուղարկվեցին Պրահա:

31

Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կտացվի:

....., որը գտնվում էր Արենքի մոտակայքում՝ դիցաբանական հերոս Ակադեմոսի անունը կրող պարտեզում:

- 1) Ակադեմոսի փիլիսոփայական դպրոցը Հին Հունաստանում հիմնել էր Պլատոնը
- 2) Հին Հունաստանում Պլատոնի հիմնած փիլիսոփայական դպրոցը կրում էր Ակադեմիա անունը
- 3) Ակադեմիա անունն էր կրում Պլատոնի հիմնած փիլիսոփայական դպրոցը Հին Հունաստանում
- 4) Հին Հունաստանում Ակադեմիա անունն էր կրում Պլատոնի հիմնած փիլիսոփայական դպրոցը

32

Ո՞ր տարրերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Ինչ որ կատարվեց տաճարի պատերից դուրս՝ քաղաքի փողոցներում, անհնար էր նկարագրել:*
Տաճարի պատերից դուրս՝ քաղաքի փողոցներում կատարվածը անհնար էր նկարագրել:
Սենք ապրում ենք Գորիսի մեր խրճիքում, որ հայրս էր մի երկու տարի առաջ կառուցել:
Սենք ապրում ենք մի երկու տարի առաջ հորս կառուցած Գորիսի մեր խրճիքում:
- 2) *Սենք ապրում ենք Գորիսի մեր խրճիքում, որ հայրս էր մի երկու տարի առաջ կառուցել:*
Սենք ապրում ենք մի երկու տարի առաջ հորս կառուցած Գորիսի մեր խրճիքում:
Այժմ ո՞ւմ սիրելի չէ Ակսել Բակունցի «Նամակ ոռւաց թագավորին» պատմվածքը, որը ասք է մարդկային մեծ կյանքի մեծ ողբերգության մասին:
Այժմ ո՞ւմ սիրելի չէ Ակսել Բակունցի «Նամակ ոռւաց թագավորին» պատմվածքը՝ մարդկային մեծ կյանքի մեծ ողբերգության մասին ասքը:
Սեր քաղաքի մարդիկ, որոնք տակավին չեն մոռացել հողագործությունը, մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:
Սեր քաղաքի՝ հողագործությունը տակավին չմոռացած մարդիկ մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:
- 3) *Սեր քաղաքի մարդիկ, որոնք տակավին չեն մոռացել հողագործությունը, մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:*
Սեր քաղաքի՝ հողագործությունը տակավին չմոռացած մարդիկ մի փոքր անվստահ են ձեռք տալիս մատղաշ ծառերին:

33

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական նշան շատոք է դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նրա հայրը բարձրահասակ թիկնեղ մի տղամարդ էր խիստ դիմագծերով:
- 2) Սի քանի խոսք փոխանակելուց հետո արագ պառկեց անկյունում դրված բազմոցին և շուր գալով աշքերը փակեց:
- 3) Հեռավոր ճամփորդությունից ուր որ է վերադառնալու են նրա երկար տարիներ բացակայած եղայրները:
- 4) Նա ցանկանում էր տեսնել ինչ կա այդ մարդկանց հազին:

34

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Այստեղ թիակն առավ Ուրաշիման, մյուս թիակն առավ ծովի թագավորի աղջիկը, ու երկար թիավարեցին, մինչև հասան վիշապների ապարանքը, որ բնակվում էր ծովի աստվածը:
- 2) Տղան դարձյալ կանգնեց, հետո մի քիչ վարանելով, նայեց լանջն ի վեր բարձրացող արահետին:
- 3) Ծիրանի ծառի ստվերն ու արևի դեղին բծերը թրթում են իմ տետրակի վրա, օրորվում՝ ինչպես ջրածոտի ճոճքը:
- 4) Մի անգամ փառատենչ իշխանը, հանկարծակի խուժելով մի հեռավոր իշխանության սահմաններից ներս, ամրոցից ամրոց գրավելով՝ հասնում է երկրի մայրաքաղաքի փակ դռններին:

35

**Ո՞ր նախադասության մեջ և-ից առաջ ստորակետ չպիտի դրվի
(նախադասությունները կետադրված չեն):**

- 1) Հանկարծ փայլատակեց ինչ-որ լույս և շրջակայքը լուսավորեց:
- 2) Պարսպապատերին հապշտապ երևացին զինվորներ զենքերը պատրաստ պահած և հարձակման նշան արեցին:
- 3) Հայտնվեց կարծ ու գնողիկ մի զորական կորովի շարժումներով և գնաց եկվորներին ընդառաջ:
- 4) Բոլորը հոգնատանց էին և ամեն ինչից երևում էր արագաերթ էին կտրել երկար ու ձիգ ճանապարհը:

36

Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

Ամպերով գոռաց երկինքը զարինոր,
Ցավից անձրևը կարկուտի փոխվեց,
Անեծք կայծակեց ու լացեց անհույս,
Ու մնաց լուսինն աչքում երկնքի
Որպես մի շիթը սառած արցունքի:

- 1) հակադրություն
- 2) փոխաբերություն
- 3) համեմատություն
- 4) անձնավորում

37

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարրերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Նա սկզբում թվարկում է արգելվածները, որոնց մեջ էին բոլոր սողունները:
  2. Բոլորը հնագանդվեցին, թեև դժվար էր հրաժարվել դարերով եկած սովորությունից:
  3. Քանի որ մինչ այդ Հայաստանում օգտագործում էին ամեն տեսակ միս, արքան գլուց, թե լրանցից որը կարելի է ուտել, որը՝ ոչ:
  4. Ասում են հայ Ժողովրդի քաղաքակրթության հարցում մեծ նշանակություն են ունեցել Վաղարշակ թագավորի քառասուն իրովարտակները, որոնցից մեկը նվիրված էր միս ուտելուն:
- 1) 4, 2, 1, 3
  - 2) 4, 2, 3, 1
  - 3) 4, 3, 1, 2
  - 4) 3, 2, 1, 4

38

Որ հատվածը հայերենի ո՞ր տարրերակով է:

1. Մեղք իմ բազում են յոյժ,
Ծանր են, քան զաւազ ծովու.
Քանզի քեզ միայնոյ մեղայ
Ողորմեա ինձ, Աստուած:
2. Կ'ուզեմ որ դադրին ձայներն այս պատիր,
Ու նեկտարիդ դողն ըմպեմ ես անհազ.
Կ'ուզեմ որ մեռնին տիվ ու ժամանակ՝
Ու դարիրներուդ իյնամ ծննդիր:
3. Ամենայն տեղ մահը մի է,
Մարդ մի անգամ պիտ մեռնե.
Բայց երանի՝, որ յուր ազգի
Ազատության կըզնիվի:
4. Երեսդ է լուսնի նըման բոլորեալ տեսդ՝
արեգական. Ոնց որ դու ելնես քալես,
արեգակերպ կու փայլես:
  - 1) 1-ա, 2-դ, 3-զ, 4-ք
  - 2) 1-ա, 2-զ, 3- ք, 4-դ
  - 3) 1-դ, 2-զ, 3-ա, 4-ք
  - 4) 1-դ, 2-ա, 3-ք, 4-զ

39

Սովոր Խորենացու «Հայոց պատմոթյան»՝ «Դանիելյան նշանագրերի մասին» և «Մեսրոպյան նշանագրերի մասին, որ տրվեցին երկնային շնորհով» հատվածներին վերաբերող պնդումներից քանիսո՞ւմ սխալ կա:

- ա. Եպիսկոպոսները Սահակ Պարթևին և Մեսրոպ Մաշտոցին հորդորում էին հոգ տաճել հայոց գրերի գյուտի մասին:
  - բ. Սահակ Պարթևն ու Մեսրոպ Մաշտոցը, ուսումնասիրելով դանիելյան նշանագրերը, որոնք դասավորված էին ասորերենի օրինակով, համոզվեցին, որ դրանք «վանկ առ վանկ» ճիշտ չեն արտահայտում հայերեն բառերի հնչյունները:
  - գ. Մեսրոպ Մաշտոցը հայերեն նշանագրերը ստեղծելիս ապավիճում է աղոթքին, և «ո՛չ երազ քնի մեջ, ո՛չ տեսիլք արթնության մեջ» նրան է պատկերանում մի աջ ձեռք՝ քարի վրա գրեր գծող:
  - դ. Մեսրոպ Մաշտոցը հույն գրչագրող Հռովհանոսի հետ վերջնական տեսքի է բերում տառերի գծագրերը՝ համապատասխանեցնելով լատիներենի հնչյուններին:
- 1) բոլորում
  - 2) մեկում
  - 3) երկուսում
  - 4) երեքում

40

«Սասնա ծոեր» էպոսի («Սասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) հերոսներից ո՞ւմ խոսըն է:

Ես Էստեղ նստեմ, կերուխում անեմ,
Մըսրա Սելիք Դավթին գերի⁶ պահի:
Բա ամոք չէ⁷ մեզի...
Հացն ու զինին, տեր կենդանին,
Չուր էղա որք հետ չը բերեմ,
Ես բաժակ իմ բերան շառնեմ:

- 1) Վերգոյի
- 2) Արմաղանի
- 3) Քեռի Թորոսի
- 4) Խանդուրի

41

Որ հեղինակը ո՞ր դարաշրջանում է ապրել ու ստեղծագործել:

ա. Նահապետ Ջուչակ	1. 18-րդ դար
բ. Նաիրի Զարյան	2. 20-րդ դար
գ. Սիրայել Նալբանդյան	3. 19-րդ դար
դ. Եղիշե Զարենց	4. 16-րդ դար

- 1) ա-4, բ-2, գ-3, դ-2
- 2) ա-4, բ-2, գ-3, դ-1
- 3) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
- 4) ա-2, բ-4, գ-1, դ-3

42

Խոսքերից ո՞րը որ հեղինակինն է:

- ա. Եղիշե
բ. Մուրացան
գ. Գր. Զոհրապ
դ. Մ. Մեծարենց
ե. Ռաֆֆի

1. «Ամեն մի գործ ստեղծելու ժամանակ իմ աչքի առաջ ունեցել եմ հայ ժողովուրդը, նրա անցյալը, նրա պատմությունը, նրա տիսուր ներկան. լա՞վ եմ գրել, թ՞ե վատ, նրա համար եմ գրել, նրան եմ կամեցել իմ մտքերն ու զգացմունքները հաղորդել»:
2. «Սիրաբանությունը բարի գործերի մայրն է, իսկ անմիաբանությունը՝ չար գործերի ծնողը»:
3. «Քանաստեղը Բնության ցոլացումը պետք է ըլլա, թե ոչ բանաստեղ չէ՝ իրապես, քերթվածները իրեն բառ պետք է ունենան տերևին թրթոռումը, թռչունին դայլայլը, մարդերուն գորովը, դաշտին ու լերան մշտանույն զորությունը»:
4. «...Որո՞ւ թողում սա անտեր ու անգլուխ ժողովուրդը: Չէ, փախչիլ չեմ կրնար, պետք է, պարտը է մինչև վերջը պատմեշին վրա կենալ»:

- 1) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3
- 2) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4
- 3) ա-1, բ-2, գ-3, դ-4
- 4) ա-2, ե-1, գ-4, դ-3

43

Ո՞ր շարքի բոլոր հերոսներն են ժողովրդի մարդիկ Ռաֆֆու «Սամվել» պատմավեպում:

- 1) Մալխաս, Արքակ, Մանի (Մանեճ)
- 2) Արտավագդ, Հուսիկ, Դրաստամատ
- 3) Նվարդ, Արտավագդ, Համազասպ
- 4) Զավեն, Վահանդուխտ, Մանվել

44

Պատասխանների ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված Ալեքսանդր Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի և «Պատվի համար» դրամայի հերոսներն ու նրանց խոսքերը:

ա. Միքայել	1. «....19-րդ դարը, սիրելի՞ս, խարեւոյքյան դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խարում են բոլորը և ամենից ավելի նրանք, որոնք ըմբռատանում են խարեւոյքյան դեմ»:
բ. Մարութիսանյան	2. «Տեսնո՞ւմ եք այդ մթին բուրգերն իրենց սուր ու եռանկյունի գագաթներով... Դա մի տարօրինակ քառս է, ես համեմատում էի այդ քառսը մեր կյանքի, մեր միջավայրի, ... իմ միջավայրի հետ և նույնը տեսնում էի այնտեղ....»:
գ. Անդրեաս	3. «Պարոն քանաք լպսող, ...խնդրեմ անկոչ վերահսկողի դեր չկատարեք: Քեռի՛, եթե այս բոպեին երեք հարյուր ոուրիշ չունենամ, կխայտառակվեմ: Պատվի խնդիր կա մեջտեղ: Եթե ինձ սիրում ես, մի՛ ուշացնիր»:
դ. Սուրեն	4. «....Մաղաքել, զիստվա հազար ու մի փորձանք է անցել: Երդում եմ կոտրել.... խեղճեր եմ գոփել ու կողոպտել, երեք անգամ կաշառքով ազատվել եմ դատարանից, բայց երբեք այս դրության մեջ չեմ եղել»:
- 1) ա-2, բ-1, գ-4, դ-3
 2) ա-1, բ-4, գ-3, դ-2
 3) ա-2, բ-4, գ-1, դ-3
 4) ա-1, բ-3, գ-2, դ-4

45

Ինչո՞ւ է Նար-Դոսի պատմվածքը կոչվում «Նեղ օրերից մեկը»:

- 1) Պատրիկյանի դժվարին օրը ժամանակավոր է, քանի որ նա ունի նվիրված և առատաձեռն ընկերներ:
- 2) Ներկայացվում է մտավորականի կյանքում անհաջողություններով լի բացառիկ մի օր:
- 3) Պատրիկյանի ներկա ծանր վիճակը հակադրվում է անցյալի բարեկեցիկ օրերին:
- 4) Հայ մտավորականի կյանքի մեկ օրը նյութական գրկանքների անվերջանալի շղթայի միայն մեկ օղակն է:

46

Նշել քանաստեղծական տողերի ճիշտ հաջորդականության տարրերակը:

ա. Փափագ սրբտով խընդիրք արել
բ. Չուրն ու ծաղիկ աստղունք դրբել
գ. Կույս սափորով, լուս ու մունջ
դ. Բարի ժրապտան իր սերին
ե. Օխտն աղբյուրից ջուր է առել
գ. Կապել սիրո ծաղկեփունջ
է. Խընդիրք արել աստղերին
ը. Օխտը ծաղկից ծաղիկ քաղել
- 1) ե, գ, ը, զ, բ, է, ա, դ
 2) ե, գ, ա, դ, ը, բ, է, զ
 3) բ, է, ե, դ, ը, ա, զ, գ
 4) ը, զ, բ, դ, ա, ե, է, զ

47

Ավետիք Իսահակյանի «Արու-Լալա Մահարի» պոեմում նշվածներից ո՞րը արտացոլված չէ:

- 1) արևելյան բնապատկերներ՝ ներդաշնակված քնարական հերոսի ապրումներին
- 2) աշխարհը և մարդկանց վերափոխությունը համար մարդկությանն ուղղված պայքարի կոչը Արու-Լալայի կողմից
- 3) հայրենիքի, կնոջ, ընկերների, բարեկամների հանդեպ քնարական հերոսի ատելության դրդապատճառները
- 4) իշխանության և օրենքների, աղճատված մարդկային հարաբերությունների դատապարտումը

48

Ո՞ր շարքի բոլոր ստեղծագործություններից ոչ մեկը Միսաք Մեծարենցինը չէ:

- 1) «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին», «Պապը», «Ասպետի սերը», «Տաղ անձնական»
- 2) «Դարդս լացեր», «Զմրան պարզ գիշեր», «Հայոց վիշտը», «Յորյանի ծովեր»
- 3) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները», «Մեղոնները», «Մեռած աստվածներուն», «Չոն»
- 4) «Զարդը», «Աքասիաներու շուրջին տակ», «Նեմեսիս», «Հոգեհանգիստ»

49

Նշվածներից ո՞րը դրամատիկական ինչ ժանրի ստեղծագործություն է:

ա. «Արա Գեղեցիկ», Ն. Զարյան	1. դիցապատմական
բ. «Պատվի համար», Ալ. Շիրվանզադե	ողբերգություն
գ. «Հին աստվածներ», Լ. Շանթ	2. կատակերգություն
դ. «Պաղտասար աղբար», Հ. Պարոնյան	3. դրամա
- 1) ա-2, բ-3, գ-1, դ-2
  - 2) ա-1, բ-3, գ-3, դ-2
  - 3) ա-1, բ-3, գ-2, դ-2
  - 4) ա-3, բ-2, գ-3, դ-1

50

Ո՞ր տարրերակի թվերի դասավորությունն է ճիշտ նշում Պարույր Սևակի «Անլոելի զանգակատուն» պոեմի գլուխների ճիշտ հաջորդականությունը:

1. «Եղեռնի համազանգ»
2. «Ծավալվող համազանգ»
3. «Արևագալի համազանգ»
4. «Յայգալույսի համազանգ»
5. «Սիջօրեհի համազանգ»
6. «Ահագնացող արձագանք»

- 1) 2, 3, 5, 6, 4, 1
- 2) 1, 3, 6, 2, 4, 5
- 3) 4, 6, 3, 2, 1, 5
- 4) 4, 3, 5, 2, 1, 6

Բ մակարդակ

51

Ո՞ր տարրերակում է տառի կամ տառակապակցության թվային արժեքը սխալ նշված.

- 1) ՍՈԿԿ-2666
- 2) ՓՊԸ-8808
- 3) ՐԽԴ-5044
- 4) ՇԺ-110

52

Ո՞ր շարքում է տրված բառի հնչյունափոխված արմատի տարրերակը սխալ վերականգնված.

- 1) ընչացք → ինչք
- 2) վիմարձան → վեմ
- 3) զիտակ → գետ
- 4) դիտարժան → դետ

53

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը կամ տառակապակցությունները պատասխանների ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված.

Ասում են՝ հարյուրավոր տարիներ առաջ մի աշխարհ կար՝ տա-ագույն(1) ծաղիկներով, թ-թռուն(2) ու ոսկերև թիթեռներով, թ-վռան(3), կարկաչ-ն(4) գետերով, զվար- (5), սառնորակ աղբյուրներով, որոտ-նղոստ(6) ջրվեժների շառաչ-նով(7): Լուրք երկնքում թևածում էին սիգապան- (8) արծիվները, վարդի թ-ուտներում(9) թռչուններն էին ճռվողում, մեղուները թ-ալով(10) թռչում էին ծաղկից ծաղիկ:

- 1) 1 - թ, 2 - ն, 3 - թ, 4 - ու, 5 - թ, 6 - ա, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - պ, 10 - զզ
- 2) 1 - թթ, 2 - թ, 3 - ն, 4 - ու, 5 - դ, 6 - լ, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - փ, 10 - զզ
- 3) 1 - թ, 2 - թ, 3 - ն, 4 - յու, 5 - թ, 6 - լ, 7 - ու, 8 - ծ, 9 - փ, 10 - զ
- 4) 1 - թ, 2 - թ, 3 - ն, 4 - ու, 5 - թ, 6 - լ, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - փ, 10 - զզ

54

Քանի՞ փակ և քանի՞ բաց վանկ կամ գրաքննադատ բառում.

- 1) չորս բաց, մեկ փակ
- 2) երեք բաց, երկու փակ
- 3) երկու բաց, երկու փակ
- 4) երկու բաց, երեք փակ

55

Ո՞ր շարքում են ճիշտ տրված հետևյալ օտար բառերի հայերեն համարժեքները՝

լիդեր, լոգումզ, լոմբարդ, սայթ:

- 1) վկա, խրատ, դրամապանակ, վկայական
- 2) դեկավար, կոչ, պահոց, արժանիք
- 3) հետևորդ, խոսնակ, դրամանիշ, տպիչ
- 4) առաջնորդ, կարգախոս, գրավատուն, կայքեղ

56

Ո՞ր տարրերակի ընդգծված բառերը համանուններ չեն:

- 1) շահ ստանալ - պարսից շահ
- 2) ակնարկ նետել - ակնարկ տպագրել
- 3) գետի ափ - ձեռքի ափ
- 4) գորշ օրեր - գորշ վերարկու

57

Տրված քառիմաստուները համապատասխանում են ձախ շարքի քառերից չորսին. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

ա. մատուռ	1. աստիճանների հենաձող
բ. բուրվառ	2. հեթանոսական տաճար
գ. բազրիք	3. խնկարկելու անոթ
դ. նշխար	4. փոքրիկ եկեղեցի
ե. մեհյան	

- 1) ա - 4, բ - 3, գ - 1, դ - 2
- 2) ա - 2, բ - 1, դ - 3, ե - 4
- 3) ա - 4, բ - 3, գ - 1, ե - 2
- 4) ա - 2, բ - 3, դ - 1, ե - 4

58

Քառերից քանիսի՞ արմատին կարող է միանալ և քառ կազմել **նախ - նախածանցը** (առանց երկրորդ ածանցի).

փառատոն, այսօր, գահընկեց, քննիչ, հաշվենկատ, հիմնական, առատաձեռն, նշանակետ, քայլերգ, որոշակի:

- 1) յորի
- 2) երեքի
- 3) հինգի
- 4) վեցի

59

Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) քոչունի թևով - շատ արագ, իրար սրտից ջուր խմել - իրար լավ հասկանալ, **գլխին ձյուն գալ** - դժբախտանալ
- 2) **գլխով քամի անցնել** - դատարկ բաներ մտածել, **ծնոտը բուլացնել** - շատախսել, դեմ առնել - հանդիպել
- 3) պատի ծեփի դառնալ - սրտնեղել, արևի երես հանել - բացահայտել, բամբակ կշռել - նստած տեղը նիրիել
- 4) **բաժակը լցվել** - համբերությունից լուրս գալ, **կրակ կտրել** - զայրանալ, **թևերը բուլանալ** - հուսահատվել

60

Ո՞ր շարքում կա անեղական գոյական:

- 1) գինիներ, շոգեր, անձրևներ, քամիներ
- 2) Արշակունիներ, Երվանդունիներ, Մամիկոնյաններ, Կամսարականներ
- 3) Վիպասքեր, աղանդերներ, ակրատներ, աղանդներ
- 4) մայրցամաքներ, Մասհսներ, Ֆիլիպիններ, երկրամասեր

61

Նախադասություններից քանիսի՞ւմ որոշիչ հողի գործածության սխալ կա:

1. Իմաստունն զգուշությամբ փակեց աչքերը և հրաժեշտ տվեց կյանքին:
2. Ահագնադրորդ ծափերը անմիջապես խախտեցին դահլիճի քար լուսությունը:
3. Այդ պահին պարեկն եկավ իշխանի մոտ և հաղորդեց թշնամու գալատյան մասին:
4. Զորականի աչքերն հաղթության բերկրանքից փայլում էին:

- 1) չորսում
- 2) մեկում
- 3) երկուսում
- 4) երեքում

62

Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական ձևի սխալ գործածություն չկա:

- 1) Այդ մարդը ուտելուց միշտ խոսում էր և ծիծաղում:
- 2) Եթե ես ցանկանայի փախնել, ոչ ոք ինձ չէր խանգարի:
- 3) Այդ միջադեպը քարոզարշավի վրա ոչ մի ազդեցություն էլ չի կարող բռնել:
- 4) Շատ կարդալուց վնաս չկա:

63

Ընդգծվածներից ո՞րը ներգործական սեռի բայ չէ:

- 1) Օտարերկրացիները միայն մեր Մատենադարանում կարող են **տեսնել** իրենց հեղինակների կորած բնագրերի հնագույն թարգմանությունները:
- 2) Խաչքարերը **կանգնեցնում են** սրբավայրերում, գերեզմանատներում, մեծ ու փոքր ճանապարհների եզրերին:
- 3) Ուսւ իմաստաեր Կողման Պրուտկովն ասել է. «Պտուղը **վայելեիս** հիշի՛ր ծառի արմատները»:
- 4) 393 թվականին Սեսրու Մաշտոցի ձեռքով **աշխարհ է եկել** հայերեն ձեռագիր առաջին մատյանը:

64

Ընդգծված անկանոն բայերից որի՞ մեջ է դրսևրվել անկանոնություն:

- 1) Քամին սարերից առաջին ճյունի
Փոշին է բերում և շաղ է **տալիս**
Բորիկ ոտներիս ու փշաքաղված մազերիս վրա:
- 2) Եվ ո՞վ **կասի՝ ինչո՞ւ** ես դու,
և ո՞վ կասի, թե ո՞ր հասար...
- 3) Ուրիշ բլրուլ **կզա** կմտնի բաղը,
Ուրիշ աշուղ կասե աշխարհի խաղը:
- 4) **Հայաստան, անունդ տալիս**
Ժայռի մեջ մի տուն եմ հիշում:

65

Տրված նախադասության առանձնացված բառերի ձևաբանական վերլուծության տարրերակներից որո՞ւմ սխալ կա:

Բրոնզաձույլ արձանի՝ բոլոր մարդկանց հետաքրքրող լուրը անմիջապես տարածվեց հելլենիստական աշխարհով մեկ՝ դեպի Հռոդոս ձգելով բյուրավոր ճամփորդների:

- 1) բյուրավոր- ածական
- 2) բոլոր – որոշյալ դերանուն
- 3) տարածվեց –բայ, անցյալ կատարյալ
- 4) մեկ – քանակական թվական

66

Ո՞ր նախադասության մեջ շարադասության սխալ չկա:

- 1) Մայիսի 30-ին կայանալիք Երևանի քաղաքապետի ընտրությունները հանրության ուշադրության կենտրոնում են:
- 2) Հանրաճանաչ անգլիական «Ավե» ընկերությունը վաղուց արդեն հայկական շուկայում է:
- 3) Իսլամական համաշխարհային համաժողովը այդպես էլ չկայացավ:
- 4) Շատ եվրոպական երկրներում այսօր հորդառատ անձրևներ են տեղում:

67

Ո՞ր նախադասությունն է բարդ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Խարիսով նրբանցքով ուր որ է ներս կմտնեին որք մանչուկին փնտրող ոստիկանները ահարեկելով բակում ապրող բոլոր մարդկանց:
- 2) Երկօրյա դադարից հետո նորից աղմուկ և մարդիկ խուճապահար փախչում են:
- 3) Ես այդ դեպքերից սարսափած նայում եմ չգիտես որտեղից եկած փախստականներին:
- 4) Մեկը մեկից ամաշելով և զուսպ և հավաք նստում էին մերոնք կարգով կրտսեր ու ավագ:

68

Տրված նախադասություններից որո՞ւմ որոշիչն արտահայտված չէ դերբայական դարձվածով:

- 1) Խնձորենիները՝ խնձորներով ծանրացած, թեքվել էին տանիքի վրա:
- 2) Այո՛, հրաշք է աշխարհը, հեքիաք է գեղեցիկ:
- 3) Ուսերն ի վար թափվող վարսերը ծածանվում էին քամուց:
- 4) Հիշում էր գյուղում անցկացրած օրերը՝ թիկնած ճոճաբողին:

69

Պատասխանների ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս (երկրորդական) նախադասությունների պաշտոնները:

1. Խնդացին, քրջացին միայն, որ այդպես մնացել եմ մերկ:
2. Ապրե՛լ, ապրե՛լ, այնպես ապրել,
Որ սուրբ հողը երբեք չզգա քո ավելորդ ծանրությունը:
3. Ես նախանձում եմ նրանց բոլորին,
Ովքեր ապրում են հավատով խորին:
4. Բարի նախանձով նրան եմ իիշում,
Ով չի մոլորվում անթափանց մուժում:
5. Պարզվում է, որ չեմ նախանձում կյանքում ոչ ոքի...

- ա. ձևի պարագա
բ. հանգման խնդիր
գ. պատճառի պարագա
դ. ուղիղ խնդիր
ե. ենթակա

- 1) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-դ, 5-ե
- 2) 1-ա, 2-ա, 3-բ, 4-դ, 5-ե
- 3) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ, 5-ե
- 4) 1-գ, 2-ա, 3-բ, 4-ե, 5-դ

70

Տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) **Նվազախմբի ձայնը երկրաշարժի տպավորություն բողեց գորիսեցիներից հատկապես Ծենում ապրողների վրա:**
Նվազախմբի ձայնը երկրաշարժի տպավորություն բողեց գորիսեցիներից հատկապես նրանց վրա, ովքեր Ծենում էին ապրում:
- 2) **Նա հետաքրքրվում էր ոչ միայն Սայաթ-Նովայով, այլև նրանից առաջ ու հետո ապրած քիչ հայտնի աշուղներով:**
Նա հետաքրքրվում էր ոչ միայն Սայաթ-Նովայով, այլև քիչ հայտնի աշուղներով, որ ապրել էին նրանից առաջ ու հետո:
- 3) **Սարերից իջնում էին հազարավոր քոչվորներ՝ իրենց խաշնարածության բարիքներով հեղեղելու գորիսի մեծ տոնավաճառը:**
Սարերից իջնում էին հազարավոր քոչվորներ, որպեսզի իրենց խաշնարածության բարիքներով հեղեղելն գորիսի մեծ տոնավաճառը:
- 4) **Նրա զրույցներից մեկի նյութը մեր հարուստներից շատերի անձաշակ հազնվելն էր:**
Նրա զրույցներից մեկի նյութն էր այն, որ մեր հարուստներից շատերը անձաշակ են հազնվում:

71

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարրերակն է ճիշտ:

- Ես առողջությունս չեմ կորցրել, ոչ ել կարողությունս, - պատասխանում է ձեզ վաճառականը և ավելացնում է, - այսօր համբերեք, վաղը կպատմեմ, և ամեն ինչ կիմանար:

- 1) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ ու ավելացնում, որ ինքը իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ ել իր կարողությունը, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կիմանար:
- 2) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ ինքը իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ ել իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կիմանար:
- 3) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ նա իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ ել իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կիմանարք:
- 4) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ ինքն իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ ել իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերենք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կիմանարք:

72

Պատասխանների ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված այն թվերը, որոնց տեղում բութ պիտի լինի:

Սովորելով համալսարանում (1) նա զարմանալիորեն գրեթե ընկերներ չուներ (2) խորշում էր

բոլորից ու ոչ ոքի մոտ չեր գնում (3) ուրիշներին էլ հյուր չընդունելով: Պարապում էր զօրուղիշեր (4) բոլորովին շխնայելով իրեն ու դրա համար (5) հարգում էին նրան բայց որևէ մեկը չեր սիրում:

Նրա հետ անհնար էր (6) որևէ այլ հարաբերություն ունենալ որովհետև մի կենսուրախ բարեկիրթ զրուցաներ տղա էր (7) պարզամտության հասնող բարեհոգությամբ: Այդ պարզամտության տակ սակայն (8) թաքնված էին թե մտքի խորություն թե արժանապատվություն և ընկերները (9) ըմբռնելով այդ (10) սիրում էին նրան:

- 1) 1, 3, 4, 7, 10
- 2) 2, 4, 5, 8, 10
- 3) 1, 2, 6, 8, 9, 10
- 4) 1, 3, 4, 7

73

Նախադասություններից քանիստ՝ կետադրական սխալ կա:

1. Տասնվեց-տասնյոթ տարեկան մի պատաճի, դուրս գալով դպրոցից և ստեղ-ստեղ շոշափելով գրպանի թանկարժեք պարունակությունը՝ հասունության վկայականը՝ դեգերում է Գյումրի քաղաքի հրապարակում:
  2. Տարտամ քայլերով անցնում էր նա հյուրանոցի առջևով և հանկարծ շրջվելով՝ տեսավ շրամուտքից դուրս եկող մի մարդու՝ վիրխարի գամփոի շղթան ձեռքին:
  3. Մինչև թարգմանվեին Վահանից առգրավված գրքերը, մինչև ծանրանային դրանց բովանդակությանը՝ ահազին ժամանակ կանցներ:
  4. - Անմը ձեզ չենք վոնդում. եթե ցանկություն ունեք՝ կարող եք գիշերել ցախատանը,- ասել էր տանտերը՝ գլխով ցույց տալով բակի ցածրիկ շինությունը:
- 1) չորսում
  - 2) մեկում
  - 3) երկուսում
  - 4) երեքում

74

Նախադասության անդամների շարահյուսական վերլուծության ո՞ր տարրերակն է ճիշտ:

Ընչարադցությունից իրեն՝ տասնիննամյա չնաշխարհիկ օրիորդին, ամուսնացրին տարեց մարդու հետ:

1. ընչարադցությունից (ա. պատճառի պարագա, թ. անջատման խնդիր)
  2. օրիորդին (ա. ուղիղ խնդիր, թ. բուն բացահայտիչ)
  3. ամուսնացրին (ա. պարզ ստորոգյալ, թ. բաղադրյալ ստորոգյալ)
  4. տասնիննամյա (ա. որոշիչ, թ. չափի պարագա)
- 1) 1- թ, 2-թ , 3- ա, 4-ա
  - 2) 1- ա, 2- թ, 3-ա , 4- ա
  - 3) 1- թ, 2- ա, 3- թ, 4- ա
  - 4) 1- ա, 2- ա, 3- թ, 4-թ

75

Նշված հատկանիշներից ո՞րը բնորոշ չէ վարչական ոճին.

- 1) խոսողի անձնական վերաբերմունքի արտահայտում
- 2) բառերի ուղղակի իմաստների օգտագործում
- 3) փոխարերության բացառում
- 4) դերբայական դարձվածների հաճախակի գործածություն

Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում շարադրանքի (տեքստի) տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Լազարյան ճեմարանն իր գոյության ընթացքում պահպանել է իր հայկական դիմագիծը. հայերենով դասավանդվել են մի շարք հայագիտական առարկաներ, ուսուցիչներից և դասախոսներից շատերը եղել են հայեր: Տարբեր ժամանակներում ճեմարանում դասավանդվել են Հ. Ալամդարյանը, Մ. Նալբանդյանը, Ս. Շահազիզը, այստեղ են սովորել ապագա նշանավոր գրողներ Ռ. Պատկանյանը, Գ. Դոդոխյանը, Վ. Տերյանը, արվեստի և գիտության նշանավոր այլ գործիչներ:
  2. Ճեմարանում ուսուցումը հիմնականում տարվել է ռուսերենով, սակայն հանրակրթական առարկաներին զուգահեռ դասավանդվել են հայերեն, լատիներեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, նաև մի շարք արևելյան լեզուներ՝ պարսկերեն, արաբերեն, թուրքերեն: Խորհրդային տարիներին այս ճեմարանի հիմքի վրա ստեղծվում է Մոսկվայի արևելագիտության ինստիտուտը:
  3. 1921 թվականից Լազարյան ճեմարանի շենքը ծառայել է իրեն Խորհրդային Հայաստանի մշակույթի տուն: Ներկայում այն Ռուսաստանում Հայաստանի Հանրապետության դեսպանատունն է:
  4. Լազարյան ճեմարանը հիմնադրվել է Մոսկվայում 1815 թվականին մեծահարուստ Լազարյանների նախաձեռնությամբ և միջոցներով: Այստեղ ընդունվում էին տարբեր ազգերի 10-14 տարեկան երեխաներ, հիմնականում՝ հայեր և ռուսներ:
- 1) 3, 2, 1, 4
  - 2) 4, 2, 3, 1
  - 3) 4, 2, 1, 3
  - 4) 3, 1, 4, 2

Ո՞ր միտքը չի հակասում տեքստի բովանդակությանը:

Բոլորը գիտեն, որ խացած Բեթհովենը երաժշտություն էր գրում, իսկ ռուս դերասան Օստովենը լսողությունը կորցնելուց հետո էլ մնաց բեմի վրա՝ ապշեցնելով իր երկրպագուներին: Սակայն քչերն են ճանաչում 1948 թվականին մահացած Լինա Պոյժին, որը, ամբողջովին կորցնելով տեսողությունը, շարունակում էր հիանալի քանդակել և ավելի քան հարյուր քանդակ էր ստեղծել այդ վիճակում: Նրան հաջողվում էր միանգամայն անխարք, առանց որևէ մանրամասն բաց թողնելու մարմնավորել իր մտահղացումները նյութականորեն:

- 1) Տեսողության կորուստը Օստովենին բնավ չխանգարեց, որ շարունակի բեմական գործունեությունը:
- 2) Տեսողական և լսողական ունակությունների կորուստը անդառնալի է:
- 3) Որքան էլ ապշեցուիչ է, քայլ ոմանք կուրանալուց հետո անգամ կարողանում են զբաղվել քանդակագործությամբ:
- 4) Երբեմն լսողությունը կորցնելուց հետո էլ շատերը կարողանում են երգել և երաժշտություն գրել, ինչպես Բեթհովենը:

78

Ո՞ր շարքի բոլոր ստեղծագործություններն են պոեմներ:

- 1) «Մատյան ողբերգության», «Անուշ», «Հավերժական սերը», «Ժմկաբերդի առումը»
- 2) «Հարդագողի ճամփորդները», «Անլոելի զանգակատուն», «Գանգրահեր տղան», «Ամրոխները խելազարված»
- 3) «Արու-Լալա Մահարի», «Վարք մեծաց», «Պատմության քառուղիներով», «Հարճը»
- 4) «Դեպի լյառը Մասիս», «Հառաչանք», «Բիբլիական», «Դանթեական առասպել»

79

Պեղումներից որո՞ւմ պիտի կա:

- 1) Առակը փոքրածավալ ստեղծագործություն է, որին հատուկ են այլաբանությունն ու բարոյախրատական եզրակացությունը: Առակը նախապես ծագել է ժողովրդական բանահյուսության մեջ, ապա մուտք գործել գրավոր գրականություն:
- 2) Նորավեպը փոքրածավալ արձակ ստեղծագործություն է, որտեղ գործողությունները զարգանում են արագ ու սրբնաց: Այն ունենում է կտրուկ ու անսպասելի ավարտ:
- 3) Պոեմները լինում են պատմողական (Էպիկական), քնարական (լիրիկական) և քնարապատմողական (լիրուպիկական):
- 4) Հայ գրականության մեջ քնարական պոեմի դասական օրինակներ են Գրիգոր Նարեկացու «Մատյան ողբերգության», Ավ. Խահակյանի «Արու-Լալա Մահարի» և Դ. Վարուժանի «Հարճը» պոեմները:

80

Նշված հատկանիշները բանաստեղծական ո՞ր տեսակին են բնորոշ:

Ութողանի բանաստեղծություն է, որի առաջին տողը նույնությամբ կրկնվում է նաև որպես չորրորդ և յոթերորդ տող, իսկ երկրորդ տողը՝ որպես ութերորդ:

- 1) տրիոլետ
- 2) հայրեն
- 3) սոնետ
- 4) գաղել